

Yhteiseen partioon -TOIMINTAMERKKI

Tämän merkin tavoitteena on ohjata kaikenikäisiä partiolaisia ymmärtämään, että partio on avoin harrastuskenelle tahansa. Aktiviteettien avulla tutustutaan moninaisuuteen ja pohditaan sen merkitystä niin partiossa kuin partion ulkopuolellakin. Toimintamerkki on tarkoitus toteuttaa yhden toimintakauden aikana.

Toimintamerkin aktiviteetit on tarkoitus tehdä yhdessä koko ryhmän kanssa. Jokaiseen osioon kuuluu myös vaihtoehtoinen, koko lippukunnalle suunnattu kaikkien yhteinen toteutusmuoto. Yhteiseen partioon liittyy kiinteästi partio-ohjelmaan, sen arvoihin ja tavoitteisiin. Aktiviteettien yhteydet partio-ohjelmaan lukevat kunkin aktiviteetin kohdalla. Aikuisille ei ole erikseen määriteltyjä aktiviteetteja, vaan he toteuttavat niitä johtamansa ryhmän kanssa tai yhdessä vaeltajien tai koko johtajiston kanssa.

Näin toteutat Yhteiseen partioon -merkin:

1. Tee aloitusosion jompikumpi aktiviteetti.
 2. Toteuta jokaisesta seuraavasta osiosta (maahanmuuttajat, sisupartiolaiset ja vähävaraiset) yksi oman ikäkautesi aktiviteetti.
- ★ Nyt olet tehnyt neljä aktiviteettiä. Onneksi olkoon, olet ansainnut Yhteiseen partioon -merkin!

ALOITUS

Kaikki erilaisia?

Aktiviteetin tavoite on, että partiolainen arvostaa erilaisuutta. Partiolainen tutkii erilaisuutta ja samanlaisuutta. Samalla hän oppii tunnistamaan omat ja muiden erityistaidot sekä arvostamaan niitä. Ainakin toinen toimintavinkeistä toteutetaan.

Ryhmä listaa kokouksen alussa asioita, joiden osalta kaikki maailman ihmiset ovat erilaisia. Kuinka monta eri asiaa mieleen juolahtaa? Mitä eroja ihmisistä löytyy? Listauksen jälkeen ryhmä leikkii "Samankaltaisuuden hedelmäsalaattia": Ryhmä seisoo piirissä. Keskellä oleva kertoo yhden ominaisuutensa. Kaikki, joilla on sama ominaisuus, vaihtavat paikkaa keskenään ja keskellä oleva yrittää päästä jonkun paikalle. Ilman paikkaa jäänyt jää keskelle ja kertoo vuorostaan yhden ominaisuutensa. Oliko helppoa keksiä ominaisuuksia, jotka saivat kaikki leikkijät liikkeelle? Missä asioissa olemme kaikki samanlaisia?

Mitkä ovat kenellekin ominaisia piirteitä? Jokainen ryhmän jäsen kirjoittaa paperille itseään kuvaavia asioita. Listauksen jälkeen johtaja lukee papereita sekalaisessa järjestyksessä ääneen ja ryhmä yrittää tunnistaa, kenestä on kyse. Löytyykö jokaisesta jotain ainutlaatuista helpposti, vai onko tehtävä vaikea? Johtajan tehtävä on huolehtia, ettei kenenkään arkoja paikkoja tai heikkouksia tuoda liikaa esille eikä kukaan tunne itseään pilkatuksi.

Miten aktiviteetit sujuvat?

Näytetään somessa,
että ihan jokainen on
tervetullut kaikkien
yhteiseen partioon!

#yhteiseenpartioon

Ennakkoluulot

Aktiviteetin tavoite on, että partiolainen tietää, mitä ennakkoluulot ovat ja mistä ne johtuvat. Ryhmä pohtii, onko jokaisella ennakkoluuloja. Millaisia ennakkoluuloja itseensä kohdistuu? Ryhmä toteuttaa ainakin yhden toimintavinkeistä. Ensimmäinen vinkki sopii parhaiten nuorimmille ja toinen vähän vanhemmille. Kolmas sopii hyvin kaikille.

Jokainen piirtää kuvan ulkomaalaista ihmisestä. Kuvan viereen kirjoitetaan kaksi kuvan henkilölle ominaista asiaa. Lopuksi koko ryhmä vertailee kaikkien piirroksia keskenään. Mitä samankaltaisuuksia kuvista löytyy? Mistä samankaltaisuus johtuu? Entä mistä erot johtuvat? Tarkoituksena on huomata, että meillä ihmisillä on vahvoja käsityksiä toisista ihmisistä, vaikka emme tunne heitä. Kenties kaikki ovat piirtäneet henkilölle tietynlaiset vaatteet tai valinneet hänelle saman luonteenpiirteen. Esimerkkinä ennakkoluuloista voidaan käyttää partiolaisia. Ne, jotka eivät harrasta partiota, olettavat usein että kaikki partiolaiset pitävät samoista asioista. Me partiolaiset kuitenkin tiedämme, että olemme kaikki erilaisia. *Partio-ohjelma/Sudenpennut: Maailma - Ymmärrän, että ihmiset ovat erilaisia, mutta samanarvoisia*

Ryhmä keskustelee yhdessä kokemuksistaan ennakkoluuloista. Minkälaisia ennakkoluuloja ryhmän jäsenillä on ollut esimerkiksi toisiaan, lippukunnan muita jäseniä tai esimerkiksi julkisuuden henkilöitä kohtaan? Entä tietääkö joku, millaisia ennakkoluuloja häntä itseään kohtaan on ollut jollakulla? Miksi ihmisillä on ennakkoluuloja? Alustuskeskustelun jälkeen ryhmä valmistelee tarinan tai näytelmän, joka kertoo ennakkoluuloista.

Ryhmän jäsenet kuvittelevat tilanteen, jossa jokainen muuttaa kerrostaloon ja saa itse valita neljä muuta taloon muuttavaa perhettä annetuista vaihtoehdoista. Jokaisen tehtävänä on perustella, miksi valitsi juuri nämä tietyt naapurit. Tarkemmat ohjeet ja lista mahdollisista naapuriperheistä löytyvät s. 22 Kerrostalodilemma *Partio-ohjelma/Samoajat: Maailmankatsomusta muodostamassa - Ennakkoluulot*

MAAHANMUUTTAJAT

SIANSAKSAA

Partiolainen osaa samaistua maahanmuuttajien kokemiin haasteisiin. Hän tietää, miltä tuntuu kommunikoida puhumatta osaamiaan kieliä. Aktiviteetista riippuen johtaja määrittelee miten, jos ollenkaan, saa äännähdellä. Ainakaan suomea, ruotsia tai englantia ei saa käyttää.

SUDENPENNUT

Lauma leikkii Kastimerkki-leikkiä tai pelaa sananselityspeliä vain ilmeitä ja eleitä käyttäen. Leikin tai pelin jälkeen lauma pohtii yhdessä, miltä tuntuu, kun muut eivät ymmärrä. Millä tavalla voi kommunikoida, jos yhteistä kieltä ei ole?

Kastimerkki-leikki

Leikkijät seisovat rivissä silmät kiinni. Leikinjohtajalla on erivärisiä, pieniä tarroja (tai väritettyjä teipin palasia), yhtä montaa väriä kuin tulevia ryhmiä, kutakin väriä yhtä monta kappaletta kuin ryhmän tulevia jäseniä. Hän liimaa jokaisen otsaan tarran, johon leikkijä EI saa koskea. Leikinjohtajan luvalla leikkijät saavat lähteä kiertelemään ja selvittelemään, kenen kanssa kuuluvat samaan ryhmään. Puhua EI saa. *Partio-ohjelma: Maailma - Ymmärrän, että ihmiset ovat erilaisia, mutta samanarvoisia*

SEIKKAILIJAT

Joukkue leikkii Kastimerkki-leikkiä tai pelaa sananselityspeliä vain ilmeitä ja eleitä käyttäen. Leikin tai pelin jälkeen joukkue pohtii yhdessä, miltä tuntuu, kun muut eivät ymmärrä. Millä tavalla voi kommunikoida, jos yhteistä kieltä ei ole?

Kastimerkki-leikki

Leikkijät seisovat rivissä silmät kiinni. Leikinjohtajalla on erivärisiä, pieniä tarroja (tai väritettyjä teipin palasia), yhtä montaa väriä kuin tulevia ryhmiä, kutakin väriä yhtä monta kappaletta kuin ryhmän tulevia jäseniä. Hän liimaa jokaisen otsaan tarran, johon leikkijä EI saa koskea. Leikinjohtajan luvalla leikkijät saavat lähteä kiertelemään ja selvittelemään, kenen kanssa kuuluvat samaan ryhmään. Puhua EI saa.

TARPOJAT

Vartio tekee jonkin tehtävän (esimerkiksi pystyttää teltan tai valmistaa aterian) puhumatta oikeita kieliä. Kun tehtävä on valmis, ryhmä pysähtyy pohtimaan, miltä tehtävän tekeminen tuntui. Mikä oli helppoa ja mikä vaikeaa? Olisiko sama tehtävä ollut vaikeampi, jos ympärillä olisikin ollut vieraita ihmisiä? Samalla vartio pohtii, millaista on saapua vieraaseen maahan, jossa puhutaan outoa kieltä.

SAMOAJAT

Vartio tekee jonkin tehtävän (esimerkiksi pystyttää teltan tai valmistaa aterian) puhumatta oikeita kieliä. Vartio voi myös kokeilla, pystyykö se olemaan kokonaisen retkipäivän ilman oikeaa kieltä. Kun kokeilu on ohi, samoajat pohtivat miltä tehtävä tuntui. Mikä oli helppoa ja mikä vaikeaa? Olisiko sama tehtävä ollut vaikeampi, jos ympärillä olisikin ollut vieraita ihmisiä? Samalla vartio pohtii, millaista on saapua vieraaseen maahan, jossa puhutaan outoa kieltä.

VAELTAJAT

Kukin vaeltaja opettaa vartion muille jäsenille jonkin taidon puhumatta vartion jäsenten osaamia kieliä. Kun tehtävät on ohi, vaeltajat pohtivat, mikä tehtävässä oli helppoa ja mikä vaikeaa. Millaista on ottaa vastaan ohjeita ymmärtämättä kieltä? Entä millaista oli neuvoa ilman yhteisiä sanoja?

MAAHANMUUTTAJAT

PAKOLAISEN ELÄMÄÄ

Partiolainen tutustuu pakolaisuuteen. Ennen aktiviteettia ryhmä kertoo, kuka on pakolainen.

”Pakolainen on henkilö, joka nauttii kansainvälistä suojelua oman kotimaansa ulkopuolella. Hänellä on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta, oleskelee kotimaansa ulkopuolella ja on kykenemätön tai sellaisen pelon johdosta haluton turvautumaan sanotun maan suojaan; tai joka olematta minkään maan kansalainen oleskelee entisen pysyvän asuin maansa ulkopuolella ja edellä mainittujen seikkojen tähden on kykenemätön tai sanotun pelon vuoksi haluton palaamaan sinne. Pakolaisen määritelmä ja oikeudet on sovittu YK:n Geneven pakolaissopimuksessa.”

Kaikki maahanmuuttajat eivät ole pakolaisia. Pakolaiset muuttavat toiseen maahan, koska he eivät pysty elämään kotimaassaan. Ihmiset voivat muuttaa toiseen maahan myös esimerkiksi työn tai perheen vuoksi, jolloin kyseessä ei ole pakolaisuus. Johtaja lukee ryhmälle tarinan Somalipojan matka jääpalamaahan. Sen avulla nuorimatkin partiolaiset saavat käsityksen siitä, mitä pakolaisuus on. Tarina löytyy sivulta 14-15.

SUDENPENNUT

Sudenpentu kuvittelee, että joutuisi pakolaiseksi. Mitä hän pakkaa mukaan, kun edessä on pitkä matka kohti tuntematonta, eikä paluu kotiin ole välttämättä koskaan mahdollinen? (Johtaja korostaa, että tarkoitus ei siis ole pakata mitä haluat, vaan mitä pitää ottaa mukaan, jotta selviää). Sudenpentu pakkaa reppuun 10 esinettä, jotka kulkevat hänen mukanaan vieraaseen maahan. Mitä teet, jos ne varastetaan? Lauma tekee aktiviteetin joko piirtämällä esineet tai oikeasti pakkaamalla tavarat reppuun. Mukana olisi hyvä olla ainakin rahaa ja henkilöllisyystodistus. Esimerkki oikeasta maailmasta: 6-vuotiaalla pojalla oli repussa yksi paita ja yhdet housut, laastareita, yksi pussi hänen lempikarkkejaan sekä saippua, hammasharja ja hammastahna. Lisää esimerkkejä pakolaisten matkatavaroista löytyy bit.ly/pakolaisenmatkatavarat.

SEIKKAILIJAT

Seikkailija kuvittelee, että joutuisi pakolaiseksi. Mitä hän pakkaa mukaan, kun edessä on pitkä matka kohti tuntematonta, eikä paluu kotiin ole välttämättä koskaan mahdollinen? (Johtaja korostaa, että tarkoitus ei siis ole pakata mitä haluat, vaan mitä pitää ottaa mukaan, jotta selviää). Seikkailija pakkaa reppuun 10 esinettä, jotka kulkevat hänen mukanaan vieraaseen maahan. Mitä teet, jos ne varastetaan? Joukkue tekee aktiviteetin joko piirtämällä esineet tai oikeasti pakkaamalla tavarat reppuun. Mukana olisi hyvä olla ainakin rahaa ja henkilöllisyystodistus. Esimerkki oikeasta maailmasta: 6-vuotiaalla pojalla oli repussa yksi paita ja yhdet housut, laastareita, yksi pussi hänen lempikarkkejaan sekä saippua, hammasharja ja hammastahna. Lisää esimerkkejä pakolaisten matkatavaroista löytyy bit.ly/pakolaisenmatkatavarat.
Partio-ohjelma: Kehitysyhteistyö - Oikeudenmukaisuus

MAAHANMUUTTAJAT

PAKOLAISEN ELÄMÄÄ

TARPOJAT

Ryhmä tutustuu siihen, millaista elämä voisi olla, jos olisi syntynyt muualla. Kuinka paljon tuuri voi vaikuttaa elämän kulkuun? Pelatkaa Kirkon Ulkomaanavun Peli Elämästä -lautapeliä. Pelilauta löytyy sivulta 16-17 ja bit.ly/pelielämästä. Pelin jälkeen vartio keskustelee siitä, miten teidän ikäisten nuorten elämä eri maissa eroaa suomalaisten nuorten arjesta.

SAMAOAJAT

Samoaja samaistuu pakolaisen elämään pelaamalla joko Kirkon Ulkomaanavun Peli Elämästä-lautapeliä tai netissä olevaa Kovat kertoimet -peliä. Selviääkö samoaja vaikeassa tilanteessa? Kuinka paljon tuuri vaikuttaa elämään? Pelin jälkeen vartio keskustelee siitä, miten teidän ikäisten nuorten elämä eroaa suomalaisten nuorten arjesta. Kovat kertoimet -peli elämästä löytyy osoitteesta bit.ly/kovatkertoimet.

VAELTAJAT

Vaeltaja samaistuu pakolaisen elämään pelaamalla Kovat kertoimet -peliä. Selviääkö vaeltaja vaikeassa tilanteessa? Pelin jälkeen vartio keskustelee siitä, miten teidän ikäisten nuorten aikuisten elämä eroaa suomalaisten nuorten aikuisten arjesta. Kovat kertoimet -peli elämästä löytyy osoitteesta bit.ly/kovatkertoimet.

KOKO LIPPUKUNNALLE

Partiolainen osallistuu lippukuntansa järjestämään tapahtumaan, jossa järjestetään partio- maista ohjelmaa esimerkiksi vastaanottokeskuksen asukkaille tai muulle maahanmuuttajien yhteisölle, esimerkiksi jonkin uskontokunnan yhdistykselle. Tapahtuma voi sisältää esimerkiksi rastiradan, iltanuotion tai luontoretkeilyä. Samalla maahanmuuttajat saavat tietää, mitä partio on Suomessa ja kuinka siihen pääsee mukaan.

Partio-ohjelma/Sudenpennut: Maailma - Tutustun Suomessa asuvaan maahanmuuttajaan, Seikkailijat: Maailma - Ulkomaalaiset Suomessa, Samoajat: Minä ja muut - Ennakkoluuloja ja -tietoja, Vaeltajat: Kansainvälinen partio - Kansainvälisyyttä Suomessa

Kerrostalodilemma Millaisen perheen haluaisit naapuriksesi?

Johtaja kirjoittaa taululle erilaisten perheiden kansalaisuudet ja perheenjäsenten määrän.

Jokainen valitsee listasta neljä perhetä, jotka haluaisi kerrostalossa samaan kerrokseen itsensä kanssa.

Ryhmä käy läpi mitä kukin valitsi merkkiaamalla esimerkiksi valitun perheen perään sinisen viiva. Jokainen voi myös perustella, miksi valinnan teki.

Tämä jälkeen johtaja paljastaa perheistä enemmän tietoa.

Paljastusten jälkeen jokainen voi halutessaan vaihtaa mielipiteitä eli käydä merkkiaamassa vaikka punaisella kynällä uudet valinnat. Vartio voi jälleen keskustella valinnoista.

Lopuksi ryhmä miettii, mistä ennakkoluulot syntyvät? Annammeko kaikille mahdollisuuden? Miksi vaihdoin mielipiteitäni, jos vaihdoin? Mikä pelotti? Miltä tuntui, kun perheiden taustat paljastuivat?

Tehtävässä ei ole oikeaa tai väärää vastausta vaan omaa pohdintaa omista ajatuksista. Johtajan on tärkeää tuoda esille, että kaikilla on ennakkoluuloja eikä niitä tarvitse hävetä. Olenaista on, että omat ennakkoluulonsa tiedostaa ja on avoin asettamaan ne kyseenalaisiksi.

Kuvatut perheet eivät ole todellisia, mutta voisivat olla. Tehtävän tekijöiden on pakko valita mitkä perheet ottaisi naapurikseen, vaikka varsinaisia ennakkoluuloja ei olisikaan. Tämä ei tietenkään vastaa todellisuutta sataprosenttisesti. Ehkä tehtävä kuitenkin herättää jotain ajatuksia.

Tässä esimerkkejä millaisia perheet voisivat olla. Ylemmällä rivillä on tieto, joka annetaan ensin ja alempana tieto, joka paljastetaan ensimmäisten valintojen jälkeen. Tarkoituksena ei ole lähteä miettimään taustojen kuulemisen jälkeen mitään sen suurempia, vaan saadut faktat riittävät. Johtaja voi keksiä itse lisää perheitä tai muokata ehdotettuja ryhmälle sopivaksi.

Suomalainen kolmehenkinen perhe

- > työtön alkoholisti äiti, kaksi lasta, jotka ovat huostaanottouhan alla, äidillä käy useita miehiä, poliisi säännöllinen vieras

Nelihenkinen suomalaisperhe

- > isä entinen vanki, mutta nykyään töissä sairaalassa, äiti kaupan kassa, lapset päiväkodissa ja koulussa

Ruotsalainen kolmihenkinen perhe

- > miespari, jolla yksi lapsi, molemmat aikuiset ovat työssäkäyviä; toinen pankissa, toinen kaupassa. Toisella miehellä suomalainen tausta. Asuneet Suomessa 6 vuotta ja puhuvat suomea.

Hollantilaispariskunta

- > sekä mies että nainen opiskelevat yliopistossa vaihto-ohjelman turvin. Pariskunnassa herättää kovasti ihmetystä se, että marihuanan käyttö ei ole sallittua Suomessa.

Intialainen nelihenkinen perhe

- > äiti ja isä kouluttautuneet lääkäreiksi ja molemmilla on oman alan työpaikka, kaksi lukiota käyvää lasta. Perhe asunut suomessa 10 vuotta, kaikki puhuvat sujuvaa suomea.

Kuusihenkinen somaliperhe

- > isoäiti (tullut Suomeen 1980-luvun alussa), äiti ja isä (tulleet pieninä lapsina 1980-luvun alussa) sekä kolme Suomessa syntyntä lasta.

Nelihenkinen romaniperhe

- > äiti, isä ja kaksi lasta. Äiti työssä päiväkodissa ja isä laivalla. Molemmat lapset käyvät suomalaista peruskoulua.

Suomalainen pariskunta

- > mies ja nainen ovat muuttaneet Ahvenanmaalta mantereelle työn perässä. Kumpikaan ei puhu suomea.

Nelihenkinen ranskalaisperhe

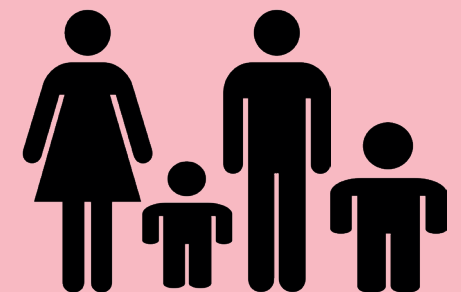
- > äiti pyörätuolissa, opiskelee yliopistossa, isä omaishoitajana, lapset ranskankielisessä leikkikoulussa

Kolmehenkinen virolaisperhe

- > isä työskentelee paikallisella rakennustyömaalla, äiti on kotiäiti puolivuotiaalle lapselle. Asuvat Suomessa isän työn keston ajan.

Viisihenkinen perhe

- > perheeseen kuuluvat äiti, isä ja kolme lasta. Isä on Keniasta ja äiti Suomesta. Pariskunta on tavannut Jamboreella ja suhteen vakiinnuttua muuttaneet Suomeen ja perustaneet perheen. Isä on bussikuski, äiti opettaja ja lapset käyvät suomalaista koulua. Perhe on kaksikielinen.

SISUPARTIO

Mikä sisupartio?

Partiolainen tutustuu sisupartioon. Sisupartiolaista ovat partiolaiset, jotka tarvitsevat erityistä tukea partiossa vamman tai pitkäaikaissairauden tai muun ominaisuuden takia. Sisutoiminnassa on ohjaajia enemmän kuin muissa ryhmissä ja tarvitaan aikuisen tukea. Partio-ohjelmaa sovelletaan osanottajien tarpeiden mukaan.

KAIKKI IKÄKAUDET

Mikäli omassa lippukunnassa on sisuryhmä, partiolainen osallistuu yhteiseen kokoukseen sen kanssa tai vieraillee sisuryhmän kokouksessa. Yhteisessä kokouksessa voi tehdä lähes mitä vain, ja sen kautta ryhmän on helppo tutustua sisupartiolaisiin ja sisupartiolaisten muihin lippukunnan ryhmiin.

Johtajisto: Pohtikaa, miten nousujohteisuus toteutuu sisupartiolaisten kohdalla. Miten tuette kasvavaa ja aikuistuvaa sisupartiolaista ja huomioitte hänen mahdollisuutensa koulutautua ja kehittyä partiossa. Tutkikaa myös, millaisia tukimahdollisuuksia taustayhteisöt ym. tarjoavat. Jos tukea ei vielä ole tarjolla, ilmoittakaa sellaisen tarpeesta.

Partio-ohjelma

Sudenpennut: Yksissä tuumin - Toimin yhdessä sisupartiolaisten kanssa

Seikkailijat: Sisu - Sisupartio

Samoajat: Osana yhteiskuntaa - Pieniä tekoja, isoja iloja

Vaeltajat: Lippukunta - Avoin partio ja

Me ihmiset - Vähemmistöt

SUDENPENNUT

Ryhmä oppii, mitä on sisupartio ja mitä sisupartiolaiset tekevät. Kokouksen aluksi johtaja kertoo tarinan Sammakko kermasaavissa.

”B-P kertoi vanhan tarinan kahdesta sammakosta, jotka eräänä päivänä hypellessään sattuivat löytämään kerma-astian. Sammakot kurkistivat uteliaina astiaan ja putosivat siihen. Toinen sammakoista arveli kerman olevan jotakin kummallista nestettä, jossa sammakon oli mahdotonta uida. Niinpä se ei yrittänytäkään, ja kun pelastajaa ei tullut, se vajosi pohjaan ja hukkuu. Toinen sammako ei antanut periksi. Se yritti uida ja potkia kaikin voimin. Välillä sekin vajosi, mutta ponnistautui taas pinnalle. Näin se jatkoi tunnista tuntiin. Ja kuinka kävikään? Äkkiä se tuns jalkojensa alla kiinteää ainetta ja pääsi hyppäämään pois astiasta. Kerma oli sen ponnistellessa kirnuuntunut voiksi. Sisukas sammakko pelastui.”

Tarinan jälkeen sudenpennuilta voi kysyä, tietävätkö he, mikä tarinan opetus oli. Sisukuudella voi siis voittaa kaikki esteet. Johtaja kertoo, että jotkut ihmiset tarvitsevat enemmän sisua sairautensa tai vammansa vuoksi. Näitä ihmisiä on myös partiossa, ja sisukuudensa takia heitä kutsutaan sisupartiolaiksiksi.

Tämän jälkeen sudenpennut jaetaan pienempiin ryhmiin. Jokaisen ryhmän tehtävä on keksiä viiden minuutin aikana mahdollisimman monta asiaa, joita henkilö, jolla on jokin rajoitus, voi tehdä partiossa. Ryhmille jaetaan erilaiset rajoitteet, esimerkiksi sokeus, pyörätuolissa olominen ja kuurous. Tehtävän jälkeen verrataan, mitä eri ryhmät ovat keksineet ja todetaan, että sisupartiolaiset voivat tehdä partiossa oikeastaan mitä tahansa, kuten muutkin partiolaiset.

Kokouksen lopuksi kokeillaan, millaista on esimerkiksi piirtää ilman käsiä, pelkkiä jalkoja käyttäen tai yrittää tunnistaa erilaisia esineitä silmät sidottuna.

SISUPARTIO

SEIKKAILIJAT

Ryhmä oppii sisupartioista leikin avulla. Kokouksen alussa johtaja kertoo lyhyesti, mitä sisupartio on. Sitten johtaja lukee alla olevat väitteet yksi kerrallaan. Jos seikkailija uskoo väitteen olevan totta, hän siirtyy huoneen toiseen reunaan. Jos väite on seikkailijan mielestä valetta, hän siirtyy vastakkaiselle reunalle. Väitteen jälkeen johtaja kertoo oikean vastauksen ja väitteeseen liittyvän lisätiedon.

Kaverisi on pyörätuolissa joten hän ei voi harrastaa partiota. (väärin)

> Jos henkilöllä on jokin vamma tai pitkäaikaissairaus, hän toteuttaa partio-ohjelmaa soveltaen. Toisin sanoen hän voi tietenkin harrastaa partiota. Keksittekö, mitä kaikkea pyörätuolista käsin pystyy tekemään?

Kaikki sisupartiolaiset ovat kehitysvammaisia. (väärin)

> Sisupartiolainen voi olla esimerkiksi liikunta- tai aistirajoitteinen, hänellä voi olla jokin pitkäaikaissairaus tai hän on kehitysvammainen. Yhteistä kaikille sisupartiolaiksille on vain se, että he tarvitsevat erityistä tukea partiossa.

Sisupartiolaiset tekevät aktiviteetteja. (oikein)

> Sisupartiossa toteutetaan partio-ohjelmaa mahdollisuuksien mukaan samalla tavoin kuin muutenkin partiossa.

Sisupartiota harrastetaan eri puolilla maailmaa. (oikein)

> Partion perustaja, englantilainen Robert Baden-Powell keksi sisupartion. Se on levinnyt ympäri maailmaa samoin kuin partio ylipäätään.

Aikuisille ei ole sisupartiota. (väärin)

> Kaiken ikäisillä tulisi olla mahdollisuus harrastaa partiota, olipa sitten sisupartiolainen tai ei. Valitettavasti kaikilla paikkakunnilla tai alueilla ei vielä järjestetä sisupartiota, tai se on kohdistettu vain jonkin tietyn ikäisille. Monissa lippukunnissa on kuitenkin jäsenenä yksittäisiä sisupartiolaista, jotka harrastavat partiota mahdollisuuksien mukaan.

Sisupartiolaisten tunnus on jalussolmu. (oikein)

> Sisupartiolaisten tunnus on sammakko, jota ympäröi jalussolmu. Se on vahva solmu, jonka vammaton ja vammaainen partiolainen yhdessä solmivat.

Ensimmäinen sisuryhmä perustettiin Suomeen 20 vuotta sitten. (väärin)

> Sisupartiotoiminta aloitettiin Suomessa jo 1928, eli melkein 90 vuotta sitten.

Muut partiolaiset ja sisupartiolaiset voivat osallistua samoille leireille. (oikein)

> Totta kai! Näiden leirien ja yhteisten tapahtumien lisäksi sisupartiolaiksille on omia tapahtumia, joissa he pääsevät tapaamaan muita sisupartiolaista.

Ei ole olemassa sisulippukuntia eli sellaista lippukuntaa, jossa ei ole yhtäkään ei-sisupartiolaista. (väärin)

> Useimmiten sisuryhmä toimii ei-sisupartiolippukunnan sisällä. Suomessa on kuitenkin kaksi kokonaista sisulippukuntaa.

Omassa kotikaupungissasi on sisutoimintaa.

> Johtaja selvittää: missä, minkälainen ryhmä

Väittämäpelin jälkeen lukekaa tarina Sammakko kermasaavissa. Miten se kuvaa sisupartiolaista?

”B-P kertoi vanhan tarinan kahdesta sammakosta, jotka eräänä päivänä hypellessään sattuivat löytämään kerma-astian. Sammakot kurkistivat uteliaina astiaan ja putosivat siihen. Toinen sammakoista arveli kerman olevan jotakin kummallista nestettä, jossa sammakon oli mahdotonta uida. Niinpä se ei yrittänytäkään, ja kun pelastajaa ei tullut, se vajosi pohjaan ja hukkuu. Toinen sammako ei antanut periksi. Se yritti uida ja potkia kaikin voimin. Välillä sekin vajosi, mutta ponnistautui taas pinnalle. Näin se jatkoi tunnista tuntiin. Ja kuinka kävikään? Äkkiä se tuns jalkojensa alla kiinteää ainetta ja pääsi hyppäämään pois astiasta. Kerma oli sen ponnistellessa kirnuuntunut voiksi. Sisukas sammakko pelastui.”

SISUPARTIO

TARPOJAT

Vartio tekee Sisupartio-julisteen kololle tai kirjoittaa jutun lippukunnan lehteen. Siten koko lippukunta saa tietää lisää sisupartioista. Vartio voi yrittää löytää jonkun, jota haastatella aiheesta. Vaihtoehtoisesti tarpojat kuvaavat videon, joka kertoo sisupartioista. Vartio selvittää ainakin mitä sisupartio on ja ketkä ovat sisupartiolaisia. Mitä sisupartiolaiset tekevät? Miksi on olemassa sisupartiota? Missä on teidän lähin sisupartioyryhmä? Mistä sisupartiolaisen tunnistaa?

Tietoja sisupartio toiminnasta saa ainakin Suomen Partiolaisien ja jokaisen partiopiirin nettisivuilta.

SAMOAJAT

Samoaja selvittää, mitä on sisupartio. Vartio etsii lähimpänä itseään toimivan sisuryhmän ja menee pitämään kokouksen heille tai heidän kanssaan. Samoaja voi myös osallistua esimerkiksi oman piirinsä järjestämään sisupartiotapahtumaan.

Tietoja sisupartio toiminnasta saa ainakin jokaisen partiopiirin nettisivuilta tai kysymällä piiritoimistosta.

VAELTAJAT

Vaeltaja selvittää, mitä on sisupartio. Hän etsii lähimpänä itseään toimivan sisuryhmän ja menee pitämään kokouksen heille tai heidän kanssaan. Vaeltaja voi myös osallistua esimerkiksi oman piirinsä järjestämään sisupartiotapahtumaan.

Tietoja sisupartio toiminnasta saa ainakin jokaisen partiopiirin nettisivuilta. Johtajisto pohtii mahdollisuutta sisuvarti-
on perustamiseen lippukunnassa tai yhdessä alueen muiden lippukuntien kanssa. Lisätietoa sisuryhmän perustamisesta löytyy sivulta 9 tai Sisupartio-opista www.bit.ly/sisupartio-opas

SISUPARTIO

Partiossa rajoitteiden kanssa?

Partiolainen tietää, että partio on avointa kaikille. Hän ymmärtää, että partiota voi harrastaa myös erilaisten rajoitteiden kanssa. Johtaja auttaa huomaamaan, että monia partiota, kuten monia muitakin asioita, voi harrastaa erilaisten rajoitteiden kanssa. Yleinen mielikuva on, ettei esimerkiksi liikunta- tai aistirajoitteinen voi vammansa takia tehdä samoja asioita kuin rajoitteettomat. Miten tavallinen toiminta onnistuu erilaisten rajoitteiden kanssa? Ennen aktiviteettia johtaja kertoo ryhmälle sisupartioista. Ainakin: Sisupartiolaisia ovat partiolaiset, jotka tarvitsevat erityistä tukea partiossa vamman tai pitkäaikaissairauden tai muun ominaisuuden takia. Sisutoiminnassa on ohjaajia enemmän kuin muissa ryhmissä ja tarvitaan aikuisen tukea. Partio-ohjelmaa sovelletaan osanottajien tarpeiden mukaan.

SUDENPENNUT

Sudenpentu kokeilee, millaisia asioita voi tehdä erilaisten rajoitteiden kanssa. Sudenpennut rakentavat esteradan. Kun rata on valmis, he yrittävät läpäistä sen silmät sidottuina. Toisena vaihtoehtona lauma leikkii Kim-leikkiä pelkäämään esineitä tunnustellen tai niiden ääniä kuunnellen. Lauma voi kokeilla, kuinka monta ruoka-ainetta se onnistuu tunnistamaan vain ja ainoastaan hajun perusteella. Lauma voi myös tutustua erityisliikuntaan pelaamalla lajeja kololla. Boccian ja istumalentopallon ohjeet löytyvät seuraavalta sivulta.

SEIKKAILIJAT

Seikkailija kokeilee, millaisia asioita voi tehdä erilaisten rajoitteiden kanssa. Seikkailijat rakentavat esteradan. Kun rata on valmis, he yrittävät läpäistä sen silmät sidottuina. Toisena vaihtoehtona joukkue leikkii Kim-leikkiä pelkäämään esineitä tunnustellen tai niiden ääniä kuunnellen. Joukkue voi kokeilla, kuinka monta ruoka-ainetta se onnistuu tunnistamaan vain ja ainoastaan hajun perusteella. Joukkue voi myös tutustua erityisliikuntaan pelaamalla lajeja kololla. Boccian ja istumalentopallon ohjeet löytyvät seuraavalta sivulta.

*Partio-ohjelma/Seikkailijat:
Sisu - Erityisryhmälle sovellettu laji*

TARPOJAT

Tarpojat tutustuvat esteettömyyden toteutumiseen lähiympäristössään. Tarpoja yrittää suorittaa johtajan antamat tehtävät esimerkiksi silmät sidottuina, yhdellä kädellä tai pyörätuolissa istuen. Pyörätuolin voi yrittää saada lainaksi esimerkiksi oman kunnan terveystieteiden apuvälinepalveluista. Hyviä tehtäviä ovat esimerkiksi kololle saapuminen, vessassa käyminen tai (helpon) aterian valmistaminen ja syöminen. Kun jokainen tarpoja on saanut kokeilla tehtävän tekemistä, vartio pohtii yhdessä, mitä muita arkisia asioita rajoitus voisi hankaloittaa. Vartio ottaa myös selvälle, millaisia apuvälineitä on olemassa näitä haasteita varten.

SISUPARTIO

SAMOAJAT

Samoajat tutustuvat esteettömyyden toteutumiseen lähiympäristössään. Samoaja yrittää suorittaa johtajan antamat tehtävät esimerkiksi silmät sidottuina, yhdellä kädellä tai pyörätuolissa istuen. Pyörätuolin voi yrittää saada lainaksi esimerkiksi oman kunnan terveystalveluiden apuvälinepalveluista. Hyviä tehtäviä ovat esimerkiksi kololle saapuminen, vessassa käyminen tai (helpon) aterian valmistaminen ja syöminen. Entä miten onnistuu ruokakaupassa käyminen? Kun jokainen samoaja on saanut kokeilla tehtävän tekemistä, vartio pohtii yhdessä, mitä muita arkisia asioita rajoitus voisi hankaloittaa. Vartio ottaa myös selvälle, millaisia apuvälineitä ja yhteiskunnallisia ratkaisuja on olemassa näitä haasteita varten.

VAELTAJAT

Vaeltajavartio arvioi oman lippukuntansa toiminnan esteettömyyttä. Kuinka helppoa tai vaikeaa eri rajoitteiden kanssa on päästä kololle? Missä muualla toimintaa tapahtuu, kuinka esteettömyys toteutuu siellä? Vartio voi testata esteettömyyttä käytännössä esimerkiksi sitomalla silmänsä tai kulkemalla kainalosauvojen kanssa. Kun kokeilu on tehty, vartio pohtii, ketä kaikkia esteettömyys hyödyttää. Vartio pohtii koko lippukunnan johtajiston kesken mahdollisuutta sisuvartion perustamiseen lippukuntaan tai yhdessä alueen muiden lippukuntien kanssa. Lisätietoa sisuryhmän perustamisesta löytyy sivulta 9 t tai Sisupartio-oppaasta www.bit.ly/sisupartio-opas.

Partio-ohjelma/Vaeltajat: Lippukunta - Avoin partio

KOKO LIPPUKUNNALLE

Partiolainen osallistuu lippukunnan järjestämään tapahtumaan, jossa viedään partiotoiminta yhdeksi päiväksi esimerkiksi kehitysvammaisten asumisyksikköön tai järjestetään partiomainen retkipäivä esimerkiksi palvelutalon asukkailla.

Partio-ohjelma/Sudenpennut: Yksissä tuumin - Toimin yhdessä sisupartiolaisten kanssa

Seikkailijat: Sisu - Sisupartio

Samoajat: Osana yhteiskuntaa - Pieniä tekoja, isoja iloja,

Vaeltajat: Lippukunta - Avoin partio ja

Me ihmiset - Vähemmistöt

BOCCIA

Bocciaa on pelattu paralympialaisissa jo vuodesta 1984 lähtien. Peliä voi pelata ulkona tai sisällä.

Pelivälineet ja kenttä

1 valkoinen pallo, joka on pienempi kuin muut pallot.

Tämä on maalipallo.

Kahden värisiä palloja, jotka ovat noin petankkikuulan kokoisia. (6 per väri)

Kentän koko on virallisesti 6 x 12,5 m, mutta tässä se ei ole niin tarkkaa. Kenttä jakaantuu kolmeen alueeseen: Heittoalue, joka koostuu kuudesta (virallisesti) 1 x 2,5 m:n ruudusta

Välialue, jonka yli maalipallo on heitettävä

Maalialue. Väli- ja maalialueen erottaa toisistaan v:n muotoinen raja, joka kentän keskiviivalla on 1,5 metrin ja sivurajoilla 3 metrin päässä heittoalueesta.

Pelin kulku

Pelissä pyritään saamaan mahdollisimman monta omaa palloa maalipallon lähelle, lähemmäksi kuin vastustajan paras pallo. Aloittajaksi arvottu joukkue heittää maalipallon maalialueelle sekä myös ensimmäisen pallonsa. Tästä eteenpäin heittovuorossa on se, jonka lähin pallo ei ole lähinnä maalipalloa. Pallot heitetään kentän toisessa päässä heittoalueella olevista ruuduista. Kullakin pelaajalla on erän aikana oma ruutunsa, josta hän heittää ja josta hän pääsääntöisesti ei erän aikana saa poistua. Ns. henkilökohtaisessa pelissä (=joukkueessa vain yksi pelaaja) kummallakin pelaajalla on kuusi palloa, kun taas joukkuepeleissä kullakin pelaajalla on kaksi palloa. Kierroksia pelataan kuusi.

ISTUMALENTOPALLO

Istumalentopallo on suunniteltu erityisesti niille, joille pystylentopallon pelaaminen on mahdotonta. Laji on niin suosittu, että Suomessa vammattomat voivat pelata istumalentopalloa jopa SM-tasolla.

Pelivälineet

Tavallista lentopallokenttä pienempi kenttä

Verkko - Partiossa verkkona voidaan käyttää mitä tahansa köyttä tai kangasta

Pallo - Pienessä tilassa saa vähemmän tuhoa aikaan, jos pallona käyttää pehmeää palloa tai vaikkapa ilmapalloa.

Pelin kulku

Pelin säännöt ovat periaatteessa samat kuin pystylentopallossa. Kaksi kuuden hengen joukkuetta kilpailee siitä, kuinka monta kertaa pallon saa koskemaan lattiaa vastakkaisen joukkueen puolella, pelialueen sisällä. Istumalentopallossa pakaroiden ja olkapäiden välisen kohdan kehosta on koko ajan koskettava lattiaa, siis myös lyöntitilanteessa. Askelien otto on ehdottomasti kielletty. Koska peliä pelataan istuvalteen, myös verkko on pystylentopalloa matalammalla, noin metrin korkeudessa.

VÄHÄVARAISET

Mikä maksaa?

Partiolainen kiinnittää huomiota arkisten asioiden arvoon. Mihin rahat tavallisesti kuluvat? Aktiviteettien aikana johtajan tärkeä tehtävä on pitää huoli, ettei kenenkään henkilökohtaista rahankäyttöä aleta arvostella tai ettei kukaan leimaudu vähävaraiseksi.

SUDENPENNUT

Lauma miettii, kuinka arvokkaita erilaiset asiat mielestänne ovat. Jokainen kirjoittaa tai piirtää paperilapuille seuraavat asiat: perhe, koulu, paras kaveri, ruoka, karkit, lääkäri, polkupyörä, kirja, kännykkä, pelikonsoli, luonto, partiohuivi, harrastus, auto, juhla-vaatteet, sadetakki. Sitten sudenpentu asettaa asiat tärkeysjärjestykseen. Keksittekö muita asioita, jotka kuuluvat tärkeimpien asioiden joukkoon?

Tehtävän jälkeen sudenpentu vertaa omia valintojaan parin valintoihin.

SEIKKAILIJAT

Joukkue arvioi, miten paljon rahaa kuluu yhden päivän ruokiin. Joukkue kirjoittaa arvionsa muistiin ja menee ylös ja menee ruokakauppaan selvittämään yhdessä kirjoitetun kauppallisten tuotteiden todelliset hinnat. Kauppareissun jälkeen joukkue pohtii, mistä johtuu, että hinta-arvio ei osunut oikeaan. Yllättikö jonkin tietyn tuotteen hinta?

TARPOJAT

Vartio arvioi, miten paljon rahaa kuluu yhden päivän ruokiin. Vartio kirjoittaa arvionsa muistiin ja menee ruokakauppaan selvittämään yhdessä kirjoitetun kauppallisten tuotteiden todelliset hinnat.

Pohditaan, menikö ruokiin enemmän vai vähemmän rahaa kuin oli arvioitu? Yllättikö jonkin tietyn tuotteen hinta? Ryhmästä riippuen johtaja voi herätellä keskustelua myös esimerkiksi vaatteiden tai ravintola-aterioiden hinnoista. Entä mitä maksaisi päivä huvipuistossa tai viikon lomamatka? Hintoja voi tarkistaa verkkokaupasta.

SAMOAJAT

Vartio arvioi, miten paljon rahaa kuluu yhden päivän ruokiin. Ryhmä kirjoittaa arvionsa muistiin ja menee ruokakauppaan selvittämään yhdessä kirjoitetun kauppallisten tuotteiden todelliset hinnat.

Pohditaan, menikö ruokiin enemmän vai vähemmän rahaa kuin oli arvioitu? Yllättikö jonkin tietyn tuotteen hinta? Samoajat keskustelevat myös esimerkiksi vaatteiden tai ravintola-aterioiden hinnoista. Entä mitä maksaisi päivä huvipuistossa tai viikon lomamatka? Hintoja voi tarkistaa verkkokaupasta. Suomalaisen keski-vertopalkka on noin 2500€ kuukaudessa. Mitä kaikkea tuolla summalla pitäisi pystyä maksamaan?

Partio-ohjelma/Samoajat: Laatu elämään - Laatu rahankäyttöön

VAELTAJAT

Vaeltaja kokeilee, kuinka paljon pystyy vähentämään kulutustaan viettämällä #kituviikkoa.

Vaeltaja vertaa tavallisen viikon ja #kituviikon aikaista rahankäyttöään ja kertoo kokemuksistaan somessa #kituviikko #yhteiseen-partioon. Kuinka vähällä rahalla on mahdollista elää? *Partio-ohjelma/Vaeltajat: Oma talous*

VÄHÄVARAISET

Ojenna auttava kätesi

Partiolainen ilahduttaa niitä, jotka tarvitsevat apuunne. Miten partiolainen voi huomioida ne, joilla ei ole yhtä paljon kuin hänellä itsellään?

SUDENPENNUT

Sudenpennut lahjoittavat hyväntekeväisyyteen. Jokainen tuo kokoukseen hyväkuntoisen lelun tai vaatteen, jota ei enää itse tarvitse. Tavarat annetaan hyväntekeväisyyteen. Lahjoituksia ottavat vastaan monet järjestöt, kuten Suomen Punainen Risti, Pelastusarmeija, Fida, UFF ja Hope ry.

Sudenpennut pohtivat yhdessä, miksi kannattaa kierrättää eikä heittää vanhoja tavaroita pois. Kuka siitä hyötyy – tavaroiden uudet omistajat, luonto vai kenties jokainen itse?

Partio-ohjelma/Sudenpennut: Yksissä tuumin - Osallistun keräykseen

SEIKKAILIJAT

Seikkailijat lahjoittavat hyväntekeväisyyteen. Jokainen tuo kokoukseen hyväkuntoisen lelun tai vaatteen, jota ei enää itse tarvitse. Tavarat annetaan hyväntekeväisyyteen. Lahjoituksia ottavat vastaan monet järjestöt, kuten Suomen Punainen Risti, Pelastusarmeija, Fida, UFF ja Hope ry.

Seikkailijat pohtivat yhdessä, miksi kannattaa kierrättää eikä heittää vanhoja tavaroita pois. Kuka siitä hyötyy – tavaroiden uudet omistajat, luonto vai kenties jokainen itse?

Partio-ohjelma/Seikkailijat: Palvelu - Keräys

TARPOJAT

Tarpojat pohtivat ennen aktiviteetin tekemistä, mistä tietää, että ihminen on vähävarainen. Miten vähävaraisuus näkyy maailmassa, Suomessa ja vartion omalla paikkakunnalla? Luotsin tehtävänä on johdatella keskustelua huomioiden, ettei kukaan ryhmässä leimaudu vähävaraiseksi.

Keskustelun jälkeen vartio pohtii yhdessä, miten se voisi ansaita rahaa yhteiseen käyttöön. Vartio tekee esimerkiksi jonkin esineen tai leipomuksen ja myy ne valitsemallaan hinnalla myyjäisissä. Tienatut rahat käytetään yhteiseen hyvään. Miten tienatut rahat saadaan mahdollisimman monen iloksi? Voisiko vartio ostaa jotain yhteiseen käyttöön tai lippukuntalaisten lainattavaksi? Tai riittäisikö summasta lahjoitettavaksi esimerkiksi jonkin hyväntekeväisyysjärjestön keräykseen?

SAMOAJAT

Vartio selvittää tai kertoo, mitä partion harrastaminen maksaa. Mitä partion jäsenmaksulla saa? Millainen jäsenmaksu lippukunnalla on ja mitä sillä saa? Mitä kaikki muu (leirit, retket, varusteet) maksaa, kun ne lasketaan yhteen. Entä mistä asioista partiolainen maksaa itse ja mitä lippukunta tai joku muu taho tarjoaa. Mitäs sitten, jos ei rahat riitä? Mistä voi saada tukea partiotoimintaan (lippukunta, piiri, keskusjärjestö, joku muu taho esimerkiksi seurakunta tai kunta).

Samoajat miettivät, miten omassa lippukunnassa huomioidaan vähävaraisten osallistuminen toimintaan. Miten vartio itse voisi huomioida erilaisista taloudellisista tilanteista tulevat lapset ja nuoret? Vartio pohtii asiaa esimerkiksi ryhmänjohtajan tai retken ohjelman suunnittelun näkökulmasta.

Partio-ohjelma/Samoajat: Ryhmänohjaajakoulutus - Lippukunnan käytännöt

VÄHÄVARAISET

VAELTAJAT

Vartio selvittää tai kertoo, mitä partion harrastaminen maksaa. Mitä partion jäsenmaksulla saa? Millainen jäsenmaksu lippukunnalla on ja mitä sillä saa? Mitä kaikki muu (leirit, retket, varusteet) maksaa, kun ne lasketaan yhteen. Entä mistä asioista partiolainen maksaa itse ja mitä lippukunta tai joku muu taho tarjoaa. Mitäs sitten, jos ei rahat riitä? Mistä voi saada tukea partiotoimintaan (lippukunta, piiri, keskusjärjestö, joku muu taho esimerkiksi seurakunta tai kunta).

Vaeltajat miettivät, miten omassa lippukunnassa huomioidaan vähävaraisten osallistuminen toimintaan. Jos lippukunnalla ei vielä ole suunnitelmaa tätä aihetta varten, vartio tekee sen: Missä lippukunta ilmoittaa mahdollisista tukimahdollisuuksista tai vapautuksista jäsenmaksuun ja retkimaksuihin liittyen? Kunnan sosiaalitoimi voi tukea alaikäisten harrastamista – mitä lippukunta voi sopia tämän tai muun tahon, esimerkiksi taustayhteisön, kanssa? Vartio tekee suunnitelman ja antaa sen lippukunnan hallitukselle toteutettavaksi.

Vartio perustaa retkivälinelainaamon, jonka välineet voidaan kerätä vaikkapa johtajiston vanhoista retkeilyvälineistä tai budjetoimalla siihen rahaa lippukunnan budjetista. Retkivälinelainaamo helpottaa vähävaraisten osallistumista retkille, kun sen olemassaolosta tiedetään kaikissa retkikirjeissä.

Vartio tekee lippukunnalle retkikirjepohjan, jota muokataan aina jokaista retkeä varten sopivaksi. Retkikirjepohjassa mainitaan vähävaraisille retkivälinelainaamosta ja ilmoitetaan, että retken johtajalta tai lippukunnanjohtajalta voi anoa vapautusta retkimaksusta. Vaeltajat huolehtivat siitä, että vapautuskäytäntö linjataan lippukunnan hallituksessa tai johtajaneuvostossa.

Partio-ohjelma/Vaeltajat: Lippukunta - Avoin partio

KOKO LIPPUKUNNALLE

Partiolainen osallistuu lippukunnan yhteiseen tapahtumaan, jonka teema on ”Köyhät ja rikkaat”. Elämä on tuuripeliä. Ihminen ei itse voi vaikuttaa siihen, millaisiin oloihin syntyy. Peli auttaa partiolaista hahmottamaan varallisuuden merkitystä elämään. Jokaiselle arvotaan pelin ajaksi rooli: mistä maasta on kotoisin ja kuinka paljon on rahaa käytettävissä. Miltä tuntuu olla se, jolla on aina vähemmän kuin muilla? Entä millaista on kuulua kaikkein varallisimpien joukkoon? Sen pääset kokemaan tässä pelissä. Ohjeet tapahtuman järjestämiseen löytyvät takasivulta.

Partio-ohjelma/Seikkailijat:

Kehitysyhteistyö - Oikeudenmukaisuus

Rikkaat ja köyhät

Pelin tavoite on saada osallistuja pohtimaan eriarvoisuutta. Miltä se tuntuu? Kenen syytä se on? Tavoitteeseen päästään, kun pelaaja itse kokee epätasa-arvoa.

Peli voi kestää 3 tuntia tai enemmän ja vähimmäisosallistujamäärä on 15. Tässä esimerkiksi osallistujia on 50.

Osallistujat arvotaan kuulumaan seuraaviin maihin. Olisi hyvä, että kussakin maassa olisi eri-ikäisiä.

- > 3 henkilöä maahan Ocean
- > 7 henkilöä maahan Atlantis
- > 8 henkilöä maahan Nangialia
- > 16 henkilöä maahan Eldorado
- > 16 henkilöä maahan Nania

Kukin maa saa 40 000 rahaa, joiden kanssa on tultava toimeen pelin ajan. Rahaa käytetään kaikkeen päivän toimintaan, ruokaan, juomaan, suihkuun, vaatteisiin, aktiviteetteihin - kaikkien. Rikkaiden ja köyhien maiden eroa voi vielä korostaa antamalla rikkaille parempaa palvelua, enemmän ruokaa etc. Köyhille taas vähemmän ruokaa, tymeää palvelua jne.

Jos mahdollista, pidä kioskia, josta saa ostaa esim karkkia tai muita ylläilyksiä tai tarjoa esimerkiksi kauneudenhoitopalveluita (hiusten letitys tai kynsien lakkaus). Köyhimmillä ei ole näihin varaa.

Leikkiä voi soveltaa myös esim. retken viimeisen päivän loppusiivoukseen. Tällöin ei jaeta rahaa etukäteen vaan kunkin maan kansalaiset saavat tulla työvoimatoimistoista hakemaan työtä. Työstä maksetaan palkkaa ja tällä palkalla osallistujat tulevat toimeen pelin ajan. Tärkeää on korostaa köyhien ja rikkaiden eroa antamalla köyhille huonoimmat, raskaimmat ja likaisimmat työtehtävät ja maksamalla niistä huonoa palkkaa. Rikkaille taas maksetaan hyvää palkkaa ja työtehtävät ovat helppoja, esimerkiksi jonkun köyhän työsuorituksen valvonta. Rikkaille taas hyvää ja ystävällistä palvelua, kun köyhille ollaan tymeitä ja kohdellaan huonosti.

Leikin jälkeen käydään jälkikeskustelu, jossa käydään läpi leikin herättämiä ajatuksia ja tunteita. Keskustelut kannattaa käydä hieman pienemmissä ryhmissä, jotta jokaisella on oikeasti mahdollisuus kertoa ajatuksiaan.

- > Miltä tuntui olla eriarvoisessa asemassa?
- > Miltä tuntui maksaa kaikesta?
- > Toteutuuko tämä oikeassa maailmassa?